

NVF-seminar Island, 12. – 13. september 2011

Effektiv tunnelproduksjon og dokumentasjon

Kontrakter med samhandlings- og incitamentsbestemmelser for å oppnå bedre effektivitet- og felles forståelse for kontraktsarbeid.

Jan Eirik Henning

Byggherreseksjonen, Vegdirektoratet

Statens vegvesen

Agenda

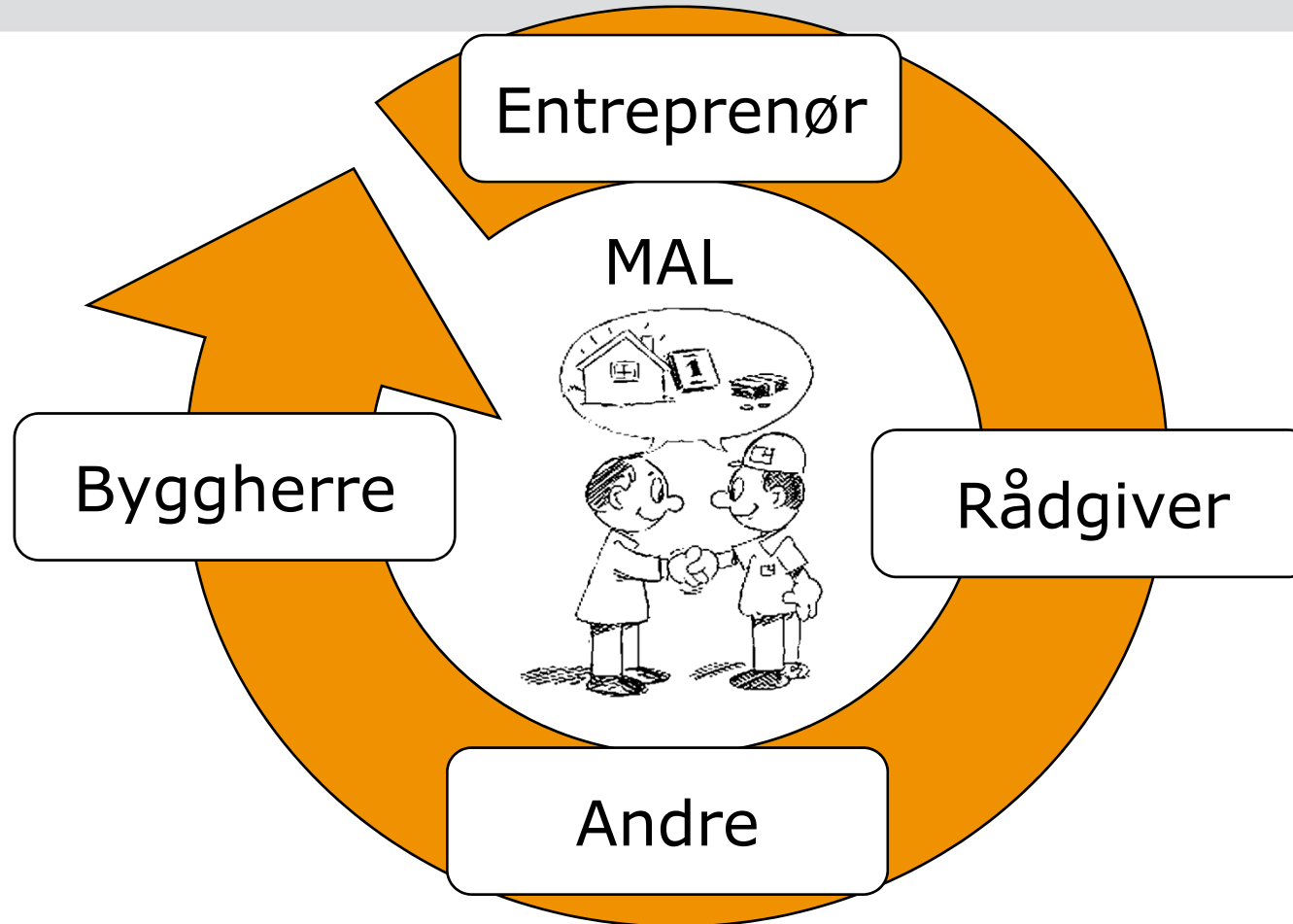
- Hvorfor samhandling
- Målsetting
- Forutsetninger for å lykkes
- Rammebetingelser og opplegg for samhandling
- Status og erfaringer

Hvorfor samhandling ?

Samhandling

Prosedyrer for samhandling og samarbeid som skaper tillit og inspirasjon til forbedringer og utvikling.

Felles interesser og målsetting

- Alle parter har en sentral samfunnsoppgave, og et ansvar for å utvikle transportsystemet ut fra samfunnets og brukernes behov, på en effektiv måte
- Vise at vi er vårt ansvar bevisst
- For å få et vellykket produkt er vi avhengig av hverandre
- Dokumentere faglig dyktighet
- Levere god og riktig kvalitet
- Levere til avtalt tid
- Levere til riktig kostnad
- Vi ønsker ikke konflikter
- Tydelige og forutsigbare rammebetingelser
- Godt omdømme
- etc

Bakgrunn - policygruppe bransjekontakt

- Vegdirektøren har sammen med rådgivere og entreprenører dannet en policygruppe for å bidra til riktig prioritering og utvikling
- Fokusområder første fase
  - Etikk og ledelse
  - Kapasitet og forutsigbarhet
  - **Kontraktstyper og samarbeidsformer**
- Innretning
  - Målbar langsiktig produktivetsforbedring for sektoren og bransjen
  - Skape tillit og gode relasjoner
  - Identifisere og gjennomføre "umiddelbare" forbedringstiltak

Visjon og mandat for policygruppen

- *Et sikkert, miljøriktig og effektivt transportsystem er en grunnleggende forutsetning for et velfungerende samfunn. Samfunnet er avhengig av at utvikling og drift av transportsystemet skjer på en kvalitetsmessig god måte med effektiv bruk av menneskelige og økonomiske ressurser.*
- Som byggherre, rådgivere og entreprenører forplikter vi oss i et systematisk og langsiktig samarbeid å bidra til et best mulig totalresultat gjennom å skape merverdi ved å utvikle effektive gjennomføringsmodeller med vekt på etikk, kvalitet, miljø, sikkerhet og forutsigbarhet.

Samhandlingsbestemmelser og incitamentsordninger

Samhandlingsbestemmelser og incitamentsordninger kan innarbeides og legges til grunn uavhengig av entreprisetypen og type arbeid:

- Utførelsesentreprise
- Totalentreprise
- Utbyggingskontrakter
- Driftskontrakter
- Elektrokontrakter
- Etc

Grunnleggende forutsetninger for samhandling

- Kompetente og motiverte medarbeidere hos alle parter
- Åpenhet
- Respekt for hverandre og likeverdighet
- Forutsigbarhet
- Prosedyrer for personkonflikter
- Prosedyrer konfliktløsning – kontraktuelt
- Avklare roller og ansvar
- Etablere prosedyrer for samhandling som skaper tillit og inspirasjon til utvikling

Rammebetingelser

Konkurransesgrunnlag

Anbudskonkurranse

Samhandlingsfase

- Oppstartsmøte
- Samhandlingsperiode
- Utvikling og forbedring (NS 3430, 28.7)

Gjennomføringsfase

(med mulighet for å foreslå nye løsninger undersveis)

Resultat-/slutfase

(overlevering)

TID

Konkurransesgrunnlaget

Kan inneholde bestemmelser om:

- Samhandling
  - Forbedringer og utvikling
  - Målpris
-
- Forutsetninger må klart fremgå av konkurransesgrunnlaget
  - Konkurransesgrunnlaget skal følge samme oppbygging som gitt i Håndbok 066 konkurransesgrunnlag med tilhørende maler.

Kontraktsbestemmelser

- NS 3430 (NS8406) eller NS 3431 (NS 8407)
- Forutsetninger for kontrakter med bestemmelser om samhandling, forbedringer og utvikling og målpris, skal innarbeides som spesielle kontraktsbestemmelser
- Bestemmelser om forbedringer og utvikling, skal inkludere bestemmelser som angir hvordan kostnadsbesparelser som oppnås for omforente løsninger som kommer til utførelse, skal fordeles på hver av partene.

Konkurransesgrunnlag

Anbudskonkurranse

Samhandlingsfase

- Oppstartsmøte
- Samhandlingsperiode
- Utvikling og forbedring (NS 3430, 28.7)

Gjennomføringsfase

(med mulighet for å foreslå nye løsninger undersveis)

Resultat-/slutfase (overlevering)

TID

Anbudskonkurransen og valg av tilbyder

Anbudskonkurransen gjennomføres i samsvar med gjeldende regelverk, i henhold til **Lov om offentlige anskaffelser** med tilhørende **forskrifter**, frem til valg av tilbyder og inngåelse av kontrakt.

Konkurransesgrunnlag

Anbudskonkurranse

Samhandlingsfase

- Oppstartsmøte
- Samhandlingsperiode
- Utvikling og forbedring (NS 3430, 28.7)

Gjennomføringsfase

(med mulighet for å foreslå nye løsninger undersveis)

Resultat-/slutfase (overlevering)

TID

Samhandlingsfasen

Samhandlingsfasen består av:

- Oppstartsmøte
- Samhandlingsperiode
- Forbedrings- og utviklingsperiode

Samhandlingsfasen skal **gjennomføres og avsluttes før** kontraktsarbeidet startes

Samhandlingsfase

Skal som minimum omfatte:

- Bli kjent med hverandre
- Brainstorming
- Hvordan involvere alle parter (BH, EN, Rådgivere, UE etc)
- Utvikle felles samhandlingsprosedyrer, med krav og forventninger til partene
- Avklare organisering, roller og ansvar
- Avklare prosedyrer for konfliktløsning, kontrakt og pesonell
- Avklare prosedyrer for kvalitetssikring og HMS
- Avklare rutiner og krav til dokumentasjon, rapportering, etc
- Utvikle felles kontraktsforståelse
- Utvikle felles forståelse og målsetting for byggeoppdraget
- Gjennomgang og optimalisering av fremdrift
- Analysere og fastsette konkrete utviklingsmuligheter og utviklingsmål

Samhandlingsfasen

- Tilstrekkelig tid ut fra
  - Prosjektets omfang
  - Kompleksitet
  - Utviklingspotensiale
- Malen angir 4 uker til samhandlings- og utviklingsfase som utgangspunkt.
- Samhandlingsfasen skal avsluttes før kontraktsarbeidet igangsettes.

Samhandlingsfasen

- Det er viktig å utvise **åpenhet** for nye løsninger, men nye løsninger skal ikke velges uten at det er overveiende sannsynlig at det innebærer en gevinst for prosjektet.
- Samhandlingsfasen avsluttes etter at alle relevante forhold ved kontrakten er gjennomgått og partene har fått en **felles forståelse** for hva en ønsker å oppnå med denne måten å organisere og gjennomføre kontraktsarbeidet på.
- Utgifter som rådgivere og entreprenører vil få i samhandlingsfasen, **honoreres** etter priser gitt i tilbudet, basert på konkurransegrunnlagets forutsetninger, hvis dette er forutsatt.

Forbedrings- og utviklingsarbeider

- Intensjon: Involverte parter kan **videreutvikle prosjektet i fellesskap** ved å forene gode forslag hos entreprenør, rådgiver og byggherre.
- Det bør legges opp til et **intensivt arbeide** hvor de involverte parter prioriterer dette arbeidet og i hovedsak legger bort andre arbeidsoppgaver.
- Ved behov kan det opprettes egne **arbeidsgrupper** og det bør jevnlig holdes **arbeidsmøter** i hele prosjektteamet hvor en fatter beslutninger, avtaler videre arbeid og fremdrift.
- **Må skje innenfor konkurransegrunnlagets forutsetninger**

Konkurransesgrunnlag

Anbudskonkurranse

Samhandlingsfase

- Oppstartsmøte
- Samhandlingsperiode
- Utvikling og forbedring (NS 3430, 28.7)

Gjennomføringsfase

(med mulighet for å foreslå nye løsninger undersveis)

Resultat-/slutfase (overlevering)

TID

Samhandling i gjennomføringsfasen

- Følge opp og gjennomføre kontraktsarbeidet iht omforente prosedyrer utarbeidet i samhandlingsfasen
- Videreutvikle og tilpasse prosedyrene hvis det er nødvendig
- Informasjon og involvering av alle deltakere

Utvikling i gjennomføringsfasen

- Avtalte prosedyrer og opplegg fra samhandlingsfasen skal videreføres i gjennomføringsfasen
- Etter at samhandlingsfasen er avsluttet og kontraktsarbeidet har startet, er det fortsatt anledning for begge parter til å **foreslå utvikling og nye løsninger.**

Reduserte kostnader fordeles mellom partene etter angitt fordeling.

Konkurransesgrunnlag

Anbudskonkurranse

Samhandlingsfase

- Oppstartsmøte
- Samhandlingsperiode
- Utvikling og forbedring (NS 3430, 28.7)

Gjennomføringsfase

(med mulighet for å foreslå nye løsninger undersveis)

Resultat-/slutfase (overlevering)

TID

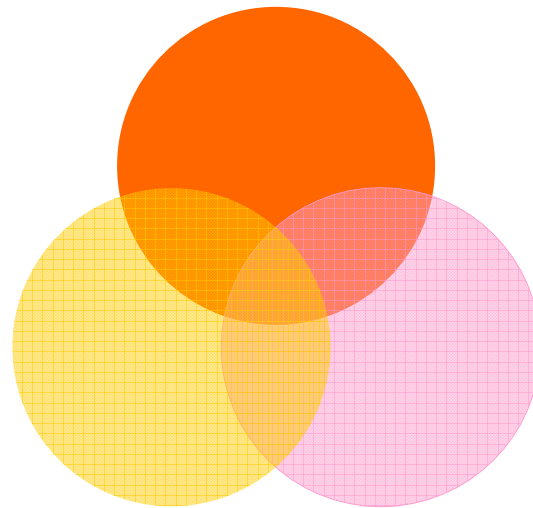
Sluttevaluering

- Erfaringsoverføring
- Partene bør i fellesskap utarbeide en evaluering – sluttrapport hvor alle sider ved kontraktarbeidet og samhandlingen blir belyst.

Utfordringer og erfaringer

Entreprenørens interesser/mål

Rådgivers interesse/mål

Byggherrens interesser/mål

Utfordringer

- I samhandlingsfasen og gjennomføringsfasen:
  - Være **åpne** for prosessen og ideer som kommer opp
  - Lav terskel for å komme med forslag
  - Involvering
  - **Kompetente, motiverte** og **riktige** folk fra alle parter
  - **Likeverdige** parter
  - Beslutningsmyndighet
  - **Klare rammer** for prosjektet som f.eks formingsveileder, reguleringsplan, håndbøker m.m.
  - Avslutte samhandlingsfasen før byggestart

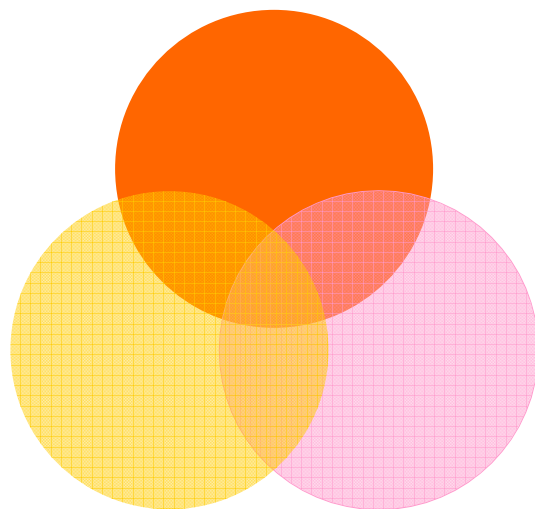
Erfaringer - generelt

- Samhandling har ført til:
  - **Samarbeidet** mellom byggherre og entreprenør har vært **god fra dag en.**
  - Samhandlingsfasen førte til en god del samvær, som har ført til **høy kvalitet på kommunikasjon.**
  - Tid til samhandlingsfase før byggestart førte til at **samarbeidet i gjennomføringsfasen har fungert godt.**
- Stort engasjement og mange forslag til nye løsninger
  - Mange rammebetingelser har ført til lite utvikling og at nye løsninger ble valgt.

Takk for oppmerksomheten og Lykke til

Entreprenørens interesser/mål

Rådgivers interesse/mål

Byggherrens interesser/mål

Statens vegvesen